

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/21-14318-023
Otsuse kuupäev	16. juuni 2022
Komisjoni koosseis	Esimees Kai Amos, liikmed Kerly Kirsipuu, Anastasia Nezgovorova
Tarbija	
Kaupleja	Bingsu OÜ, 16015009
Tarbija nõue	Lepingust taganemine
Asja läbivaatamise aeg	23. märts 2022

Resolutsioon:

1. Tarbija avaldus rahuldada. Kaupleja peab tarbijale tagasi maksma 2016 eurot, tarbija peab kaupleja tagasi andma plasmaaparaati Beauty Monster Black.

Komisjoni otsus täidetakse 30 päeva jooksul, arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast.

Kui vaidlevad pooled otsusega ei nõustu, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kaupleja peab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit kirjalikult teavitama otsuse täitmisest 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakoh tule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Tarbija pöördus tarbijavaidluste komisjoni poole järgmistel asjaoludel: tarbija ja kaupleja sõlmisid 28.09.2020 koolitamise lepingu, kaupleja korraldas Plasma Lifting (Plasma Pen, Fibroplast) koolituse, mille käigus õpetas 10.10.2020 kasutama plasmaaparaati Beauty Monster Black. Kaupleja reklaami kohaselt võib seda seadet kasutada igaüks. Koolituse tasu oli 2016 eurot, tarbija tasus kauplejale tasu 28.09.2020 arve alusel järelemaksuga. Tasu hõlmas koolitust ja tarbijale üleantud seadet Beauty Monster Black. Kaupleja väljastas tarbijale koolituse lõpus seadme kasutamise oskuste omandamise kohta diplomi. Pärast koolitust sai tarbija teada Terviseameti seisukohast, et koolitusel kasutatud ja tarbijale üleantud seade Beauty Monster Black on meditsiiniline seade, mis ei vasta Euroopa Liidu (EL) nõuetele. Selle seadmega seotud teenuseid, sh koolitusi osutada ei tohi, seda seadet ei ole EL-turule viidud. Seadme nõuetele vastavust pidi kontrollima kaupleja. Tarbija leidis, et ei saa seadet soovitud eesmärgil kasutada, tarbija esitas 07.07.2021 kauplejale lepingust taganemise avalduse. Kaupleja sellega ei nõustunud.

Tarbija soovib lepingust taganeda ja tagasi saada makstud 2016 eurot.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja vaidles tarbija nõudele vastu paludes see jätta rahuldamata. Kaupleja ei viinud

10.10.2020 läbi koolitust keelatud seadmega. Antud vaidlus on seotud EL meditsiiniseadmete regulatsiooniga. 2017.a maikuus avaldati uus meditsiiniseadmete määrus, millisega asendati meditsiiniseadmete direktiiv (93/42/EMÜ, Medical Devices Directive – MDD) ja aktiivsete implantaatmeditsiiniseadmete direktiiv (90/385/EMÜ, Active Implantable Medical Devices Directive - AIMDD). Määrusega ei tunnistatud direktiive kohekselt kehtetuks, vaid anti 4-aastane ülemineku periood. Meditsiiniseadmete määrust asuti kohaldama 26.05.2021, sellega nähti muuhulgas iluteenuse osutajatele ja seadmete levitajatele ette kohustus veenduda, et seade vastaks määruses toodud nõuetele, seadmel peab olema CE-märkis ja seade peab olema kantud üleeuroopalisse meditsiiniseadmete andmebaasi. Alates 26.05.2021 määratletakse Plasma Pen Beauty Monster Black meditsiiniseadmena. Määrusel ei ole tagasiulatuvat jõudu. Tarbija koolituse ajal 10.10.2020 vastas seade nõuetele, sellel oli CE märkis, seade oli mõeldud kodutarbijatele. Tarbija kinnitusel soovis ta seadet kasutada isiklikel eesmärkidel. Tarbija ei ole esitanud etteheiteid koolituse või seadme lepingutingimustele mittevastavuse kohta. Tarbija nõue ei ole põhjendatud.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, tutvunud asja materjaliga, leidis, et tarbija nõue kuulub rahuldamisele.

Tarbija ja kaupleja sõlmisid koolitusel osalemise kohta käsunduslepingu. Kaupleja tingimuste kohaselt anti tarbijale koolituse läbimisel üle seade Beauty Monster Black. Tarbija vaidlustas üleantud seadme nõuetelevastavuse. Kuna seade ei olnud EL turul kasutamiseks lubatud, siis seega ei vastanud nõuetele ka koolitus tervikuna. Seadme üleandmine vastab müügilepingu tunnustele, komisjon kontrollib seadme müügilepingu sätetele vastavust. Asjaolude kohaselt sisaldus seadme hind koolituse tasus.

Võlaõigusseadus (VÕS) § 217 lg 1 kohaselt peab ostjale üleantud asi vastama lepingutingimustele. Asi ei vasta lepingutingimustele, kui sellel ei ole kokkulepitud omadusi (§ 217 lg 2 p 1), samuti, kui asja kasutamist takistavad õigusakti sätted, mida müüja lepingu sõlmimisel teadis või pidi teadma (§ 217 lg 2 p 3). Lepingutingimuse rikkumisel saab tarbija tugineda VÕS §-s 101 sätestatud õiguskaitsevahenditele, sh § 101 lg 1 p 4 alusel lepingust taganeda. Lepingust taganemine on VÕS § 116 lg 1 kohaselt põhjendatud eelkõige siis, kui teine lepingupool on lepingulist kohustust oluliselt rikkunud. VÕS § 223 lg 1 alusel loetakse müügilepingu oluliseks rikkumiseks ka seda, kui asja parandamine või asendamine ei ole võimalik.

Tarbija tugines asjaolule, et kaupleja pakkus koolitust seadme kasutamiseks ja andis koolituse lõppedes tarbijale üle seadme, milline on meditsiiniseade ja millist ei ole lubatud EL-is kasutada. Loa puudumise tõttu ei julge tarbija seda seadet kasutada. Kaupleja ei teatanud enne koolitust tarbijale, et viib läbi koolituse seadmele, millist ei ole lubatud EL kasutada. Tegemist on olulise lepingutingimuse rikkumisega, seetõttu soovib tarbija lepingust täies ulatuses taganeda.

Kaupleja vastuväidete kohaselt ei määratletud seadet meditsiiniseadmena koolituse toimumise ajal 10.10.2020 ning sealt edasi kuni meditsiiniseadmete määruse kohaldamiseni 26.05.2021. Määrus ei kehti tagasiulatusevalt, seega koolituse toimumise ajal oli tegemist lubatud seadmega. Tootja andmetel oli tegemist iluseadmega (beauty device), milline oli mõeldud kasutamiseks koduses tarbimises. Tarbija kinnitusel soovis ta seadet ise kasutada.

Komisjon kontrollis tarbija nõude põhjendust ja leidis, et see on põhjendatud.

Pooled on esitanud komisjonile kirjalike tõenditena 2021.a Terviseametiga peetud

kirjavahetuse, milline puudutas küsimust, millisena tootja klassifitseerib plasmaaparaati Beauty Monster Black ja kas selline klassifitseerimine on õiguspärane. Tootja märkis kasutusjuhendis, et tegemist on iluseadmega, kuid Terviseameti kinnitusel kuulus see seade koolituse toimumise ajal klassifitseerimisele meditsiiniseadmena.

Komisjon lükkas asja läbivaatamise edasi ja pöördus selgituspalvega Terviseameti poole, Terviseamet esitas oma selgitused ja edastas ka 2021.a tootjaga peetud kirjavahetuse. Terviseameti selgitustel:

1)Koolituse toimumise ajal 10.10.2020 vastas see seade meditsiiniseadme määratlusele vastavalt tootja juhendis toodud seadme kasutamise sihtotstarbele. Koolituse toimumise ajal kehtis sellele seadmele meditsiiniseadmete direktiiv 93/42/EEC (võeti vastu 1993) ning Eesti meditsiiniseadme seadus (võeti vastu 2004), selle seadusega võeti üle direktiiv 93/42/EEC.

2)Terviseamet pidas tootjaga kirjavahetust ja selgitas EL-is kehtivaid nõudeid. Seade on kõrgema klassi meditsiiniseade. Juhul, kui seadmele oleks enne EL määrusele 2017/745 kohaldamist 26.05.2021 välja antud kehtiv meditsiiniseadme sertifikaat, võiks seade olla EL turul kui direktiivile vastavalt turule viidud meditsiiniseade. Kuid antud seadmel puudub sertifikaat.

3)See seade ei vasta nõuetele. Nõuetele mittevastavat seadet ei tohi kasutada, levitada sh teenust osutada. Samuti ei ole lubatud kasutada nõuetele mittevastavat meditsiiniseadet isiklikult ega kodusel otstarbel. Meditsiiniseadmeid ei määratleta kutsetegevuse või koduse otstarbe alusel, vaid meditsiiniseadmeid määratletakse nende sihtotstarbe põhjal ning kuidas saavutatakse esmane toime jne.

Terviseameti poolt edastatud tootjaga peetud kirjavahetuse kohaselt ei ole EL seadusandluses sellist mõistet nagu iluseade (beauty device), seetõttu ei oma tootja selline määratlus EL-is mingit õiguslikku tähendust. Tootja selgitas, et ta ei ole Eestisse seda seadet eksportinud. Tootja selgitab, et nad ei müü ega ekspordi oma tooteid ühtegi riiki, kus võib olla oht, et seda toodet iseloomustatakse kui "meditsiiniseadet" ja et seda reguleeritakse sellisena, sealhulgas Eestisse.

Komisjon leidis Terviseameti selgituste alusel, et tarbijale viidi läbi koolitus seadmele, milline oli 10.10.2020.a seisuga kehtinud direktiivi 93/42/EEC kohaselt meditsiiniseade ja milline pidi omama EL turule lubamiseks sertifikaati. Seadmel sertifikaati ei olnud ja tootja ei kavatsenud seda ka taotleda. Tootja kinnitusel ei ole ta huvitatud ka pärast meditsiiniseadmete määruse kohaldamist 26.05.2021 seadme nõuetekohasest EL turule viimisest, seadmete turustamisel soovib ta vältida riike, kus seda seadet klassifitseeritakse meditsiiniseadmena.

Tarbija omandisse anti 10.10.2020 toimunud koolitusel üle plasmaaparaat Beauty Monster Black, milline ei vastanud EL nõuetele, millist ei tohtinud EL turule tuua ega seda mingil moel kasutada. Tarbijale üleantud seadme müük ja kasutamine oli 10.10.2020 seisuga keelatud, tarbijale anti üle asi, mille kasutamist takistavad õigusakti sätted (§ 217 lg 2 p 3). Kaupleja koolitus oli suunatud üksnes nõuetele mittevastava seadme kasutamise õpetamisele. Kuna seadet ei tohi kasutada, siis ei täitnud koolitus tervikuna oma eesmärgi. Tarbija ei oleks sellisel koolitusel üldse osalenud, kui oleks teadnud, et koolitusel õpetatakse kasutama EL-is keelatud seadet. Kaupleja ei ole tõendanud, et ta ei teadnud ega pidanudki mõjuval põhjusel teadma seadme kasutamise keelust. Järelikult oli kaupleja teadlik, et viib läbi koolituse kasutamiseks keelatud seadmele.

Tootja kinnitusel ei ole tootja plasmaaparaati Beauty Monster Black Eestisse müünud ega eksportinud. Asjaolude kohaselt olid kauplejal Eestis toimunud koolituse ajal need seadmed olemas ja ta andis kõigile koolitusel osalejatele seadmed üle. Kaupleja ei ole tõendanud, et

andis osalejatele seadmed üksnes kasutusse, ka ei ole tarbija väitnud, et talle anti seade vaid kasutusse koos selle kauplajale tagastamise kohustusega. Järelikult andis kaupleja seadmed ja nende omandi osalejatele üle. Omandit saab üle anda ainult asja omanik. Komisjon järeldab, et plasmaaparaadi Beauty Monster Black omand kuulus 10.10.2020 kauplajale. Kaupleja ei ole komisjonile selgitanud ega tõendanud, kuidas ja millisel õiguslikul alusel sai ta EL turul kasutamiseks keelatud seadmed enda omandisse.

Komisjon tuvastas, et tarbijale üle antud seade ei vasta VÕS § 217 lg 2 p 3 kohaselt lepingutingimustele, õigusakt keelab selle seadme kasutamise, sh kodusel otstarbel. Kaupleja ei ole teatanud, et ta saaks asja parandada või asendada, järelikult ei ole asja parandamine või asendamine võimalik. Lepingu rikkumisel võib tarbija lepingust taganeda. Kaupleja rikkus VÕS § 116 lg 1 ja § 223 lg 1 mõttes lepingutingimust oluliselt, tarbija taganemisinõue on põhjendatud.

Komisjon rahuldab tarbija nõude. Lepingust taganemise korral võib VÕS § 189 lg 1 alusel kumbki lepingupool nõuda tema poolt lepingu alusel üleantu tagastamist. Kaupleja peab tarbijale tagasi maksma 2016 eurot, tarbija peab kaupleja tagasi andma plasmaaparaadi Beauty Monster Black.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohusse.

Kai Amos
/allkirjastatud digitaalselt/

Kerly Kirsipuu
/allkirjastatud digitaalselt/

Anastasia Nezgovorova
/allkirjastatud digitaalselt/